

ISLAYA

**Spravodaj klubu kaktusárov a sukulentárov ISLAYA
v Trnave – ZO SZZ**

2/2002

Strombocactus disciformis (D.C.) Br. & R. ssp. esperanzae GLASS & ARIAS

OBSAH

<i>Úvodník</i> ■ Blažej Strašifták	2
<i>Výstava kaktusov a sukulentov 2002</i> ■ Blažej Strašifták	3 – 7
<i>Výlet do Ostravy 2002</i> ■ Mário Snopka	7 - 9
<i>Expozícia Mgr. R. Karasa na Flóre 2002</i> ■ Martin Mikuš	10
<i>Kaktusárska jar 2002 VIII. bratislavské sympózium</i> ■ Ing. Juraj Ladáni	11 – 15
<i>Výsevy semien</i> ■ Blažej Strašifták	15 – 17
<i>Skleníky,...alebo letom svetom konštrukčných materiálov</i> ■ Ing. Róbert Cipár	17 - 18
<i>Eulychnia PHILIPPI</i> ■ Mário Snopka	19 - 20
<i>Argentína</i> ■ Mário Snopka	21 - 25

ISLAYA®

II. ročník – 2/2002

Islaya® spravodaj Klubu kaktusárov a sukulentárov ISLAYA v Trnave

Redakčná rada:

Blažej Strašifták

Ing. Juraj Ladáni

Martin Mikuš

Mário Snopka

Grafická úprava:

Blažej Strašifták

Martin Mikuš

Tlač:

Luboš Žemla

Tlačené dňa: 19.8.2002

<http://islaya.host.sk>

islaya@stonline.sk

Foto na obálke:

Strombocactus disciformis ssp. esperanzae

Zo zbierky Miroslava Halfara z Frydku- Místku

Foto: Mgr. Róbert Karas

Úvodník

Blažej Strašifták

Vážení členovia klubu, vážení priateľia kaktusári. Ako sme začali, tak rezervy. Aj tu vidím priestor, kde sa dá pokračujeme. Iste ste si všimli, že máme prispieť nápadmi a pripomienkami. Zavredakčnej rade problémy s termínnimi vydania. Hoci máme naplánované tento rok štyri čísla, dnes to vyzerá tak, že sa nám to asi nepodarí.

Po zvolení päťčlennej redakčnej rady na februárovej schôdzi sme mali predstavy o jej činnosti príliš optimistické. Ako sa ukázalo, všetko je po starom. V minulom roku pracoval na spravodaji v prevažnej miere pán Mikuš. Časopis vychádzal v takej forme, že bol kritizovaný viacerými členmi. Kritizovať je však jedna vec a urobiť niečo pre zlepšenie, to je už niečo iné.

Náš klub má 22 členov, z toho tri štvrtiny pasívnych. Štvrtina sa ani nezúčastňuje na schôdzach. Asi je to tak normálne. Väčšina ľudí je v klube kvôli kontaktom s ostatnými pestovateľmi svojich obľúbených rastlín a netúži sa reálizovať v takýchto aktivitách. Našim problémom je nízky počet aktívnych členov a aj v tom, že nemáme žiadneho profesionála, ktorý by mal s tvorbou skúsenosti. Robíme náš spravodaj iba z nadšenia a to veľakrát nestačí. Táto práca si vyžaduje príliš veľa času, ktorého zvlášť v letných mesiacoch nikdy nie je dosť. Je to potom akési silné, akoby za každú cenu.

Nie všetci sú schopní a ochotní niečo napísat', ale s takýmito problémami sa stretávajú aj v oveľa väčších kluboch, ako je náš. Pritom tém je na písanie dosť. Tohtoročná výstava bola na lepšej úrovni

ako tie predošlé, ale určite máme ešte nevyčerpateľný zdroj tém, možnosť písania o vlastných spôsoboch pestovania.

Každý máme svoje metódy, ktoré používame a možno by stalo zato, zoznámiť s nimi ostatných kolegov.

Riešenie tiež vidím v lepšej organizovanosti a rozdelení práce v redakčnej rade. Je potrebné určiť jednotlivým členom rady konkrétnu povinnosť, aby každý vedel, čo sa od neho očakáva a ktoré úlohy by mal do akého termínu splniť. Ked' chceme, aby náš časopis vychádzal aj naďalej, nemôžeme nechávať všetku

prácu na dvoch - troch ľuďoch. Bolo by vhodné, aby si všetci uvedomili, že nie je isté, ani samozrejmé, že musí vychádzat'. Tiež by nebola na škodu väčšia disciplína pri včasnom dodaní článkov. Niektorí naši členovia nám ochotne napísat' článok na navrhovanú tému, ale problém je dostať ho od nich. O niejakom termíne ani nehovoria. Pre budeme uverejňovať aj tie, ktoré vyjdú v časopise Kvety a záhrada, kde píšeme do rubriky o kaktusoch a sukulentoch.

Hoci sa nám súčasný stav nepáči, môžeme byť radi, že sa nám ho nakoniec aspoň podarí vydáť. Akou cestou sa bude

tento vývoj uberať, záleží len na nás.

Výstava kaktusov a sukulentov 24. -26. 2002.

Blažej Strašifták

Táto naša výstava bola už tretia dohodli pre nás lepšie podmienky pri v poradí a z dvoch predoších sme ne- usporiadali výstavy. Nie všetky sľuby jaké skúsenosti získali. Z nedostatkov však boli splnené a z bezplatného sme sa poučili, nenechali sme tomu voľ- prenájmu átria sa stalo dobrovoľné ný priebeh ako v minulom roku, nájomné, keď výšku poplatku nechali na ale podnikli sme kroky na zabezpečenie nás.

lepších podmienok. Výbor klubu s pod- Jednou z lepších podmienok bola porou nášho patróna prof. PhDr. Jozefa možnosť chystať výstavu už od Vidu, inicioval stretnutie na pôde Okres- pondelka, čo sme nevyužili v dostatočnejného výboru Slovenského zväzu záhrad- miere. Zámer bol dobrý a spôsob ako károv, s paní tajomníčkou ing. Ivetou sme výstavu chceli organizovať bol Plačkovou. Paní tajomníčka uskutočnila správny, ale rastliny budeme musieť mať s našim predsedom ing. Cipárom stret- v budúcnosti na mieste už v stredu, aby nutie s riaditeľom Západoslovenského sme mali celý štvrtok len na aranžovanie. múzea PaedDr. Tiborom Dítom, s ktorým Čo sa samotného aranžovania týka,

Pekné prostredie múzea je vhodné na poriadanie výstav

Foto: Róbert Karas

Ukážka vrúbl'ovania a výsevov pútala pozornosť

Foto: Róbert Karas

nemali sme pripravenú žiadnu koncepciu už neboli čas. Naskladali sa preto kde sa ani návrh rozmiestnenia rastlín a tak dalo, čo bolo na škodu vecí, lebo začiatok týždňa využili páni Karas, pôvodne zamýšľaná inštalácia by bola Mikuš a Snopka aspoň na privezenie iste efektnejšia. Tohtoročná výstava bola stolov a stánkov. Asi z obavy zo zlého zásobená rastlinami v dostatočnej miere. počasia sme trochu zaváhali so skorším Napočítali sme skoro tisíc rastlín. Naj-privezením rastlín do múzea. Prejavilo sa väčšiu zásluhu na tom mal pán Mgr. to väčším zhonom pri dokončovaní in- Karas. Dovoz a po skončení aj odvoz štalácie. Hoci návrh umiestňovať rastliny rastlín zabezpečil svojou dodávkou a podľa rodov sme dohodli ešte v apríli týmto vyriešil problém niektorých a odobrili sme ho na májovej schôdzi, členov, ktorí boli ochotní vystavovať, ale nedotiahli sme tento projekt do konca. Niektorí naši nedisciplinovaní členovia nemali možnosť dopravy rastlín. Jeho aktivita bola o to hodnotnejšia, že za priniesli totiž rastliny až na poslednú svoju činnosť si nenárokoval žiadnu pro-chvíľu a uložiť ich podľa pôvodnej kon-tihodnotu. Mal zásluhy aj čo sa týka ceplcie i keď sme s tým zámerom začali, organizovania a inštalácie výstavy. Bolo

poznať, že má s tým po svojich projekciách na významných podujatiach ako nedalo nič podstatnejšieho vytknúť. Flóra, Agrokomplex a pod. bohaté skúsenosti. Jeho nápad s ukážkou kaktusovej a sukulentnej skalky, ktorú veľmi zrealizoval pán Mikuš bol prijemným oživením našej výstavy. Dobre vyzerala a návštěvníkov zaujala aj jeho výstava fotografií.

Svojimi nádhernými pohľadmi na sukulenty a krajinu Južnej Afriky našu výstavu značne obohatil. Zaujímavá bola Urobili sme ju formou roznášania pláste aj ukážka výsevov a vrubl'ovania, ktorú zabezpečili páni ing. Ladáni, ing. Maletič a Strašifták i keď umiestnenie na lavičke nebolo práve najvhodnejšie.

Myslím si, že terajšej výstave sa Zúčastnilo sa jej veľa ľudí z Trnavy a okolia. Prišli návštěvníci z Bratislav, Piešťan, ale aj z Martina a Dubnice. Pripokne veľa detí a študentov z Trnavských škôl. Bol som tam celú dobu výstavy a prázdnou tam nebolo nikdy. Chvíľami bol v predaji taký nával, že sme nestíhali a

zákazníci museli dlhšie čakať. Bolo to z dôvodu dobréj propagácie výstavy. Urobili sme ju formou roznášania plagátov po školách, obchodoch, firmách a pod. Rozdávali sme letáky aj na bratislavskom sympózium. Najväčšou mierou sa na roznášaní plagátov podie-

Kaktusová skalka ozvláštnovala celkový dojem

Foto: Mgr. Róbert Karas

lali páni Snopka a Strašifták. Od pomôcť vystavujúcim, ktorí s tým majú niektorých návštěvníkov sme sa nemalé problémy. Tu by som chcel dozvedeli, že boli informovaní cez vyzdvihnut' okrem už spomínaného p. Internet. Trochu smutné ale je, že nie Karasa aj pánov Mašku, Mikuša, Snopku z našej stránky, ale z Nitrianskej od pána a Strašiftáka ktorí venovali príprave Gígela, s ktorým máme kontakty a na výstavy aj jej ukončeniu najviac času. bratislavskom sympóziu nám to prisľúbil. Ale tiež páni Machálek, Galgáci a Žemla, Istý podiel v informovanosti o výstave ktorí s vyššie menovanými pomáhali pri mal aj Okresný výbor SZZ, ktorý o nej upratani múzea a pri zvoze a odvoze informoval všetky základné organizácie. rastlín. Páni Maška a Strašifták boli tiež Hoci o výstave hovoríme, ako v predaji celú dobu výstavy a tým o spoločnej akcii nášho klubu, zabezpečili bezproblémový predaj aj nepodieľali sa na nej všetci rovnako. vyúčtovanie za rastliny. Niektorí prišli Zarážajúca je veľmi slabá účasť a pomôcť aspoň vo štvrtok poobede nezáujem našich členov pri príprave s aranžovaním, ale sú aj takí, ktorí sa a ukončení, teda s rozvozom rastlín neprišli na výstavu ani pozriť. a upratovaní v múzeu po výstave. Mrzí Podákovat' by som sa chcel aj pánom, ma, že členovia klubu, ktorí sa na ktorí prišli do služieb ako slúbili. výstave nepodieľajú svojimi rastlinami, O tombole sa už pred výstavou dlho nie sú ochotní ani pomôcť pri dovoze a diskutovalo a boli aj návrhy na jej odvoze rastlín i keď aspoň takto by mohli zrušenie.

Fotografie p. Karasa

Foto: Mgr. Róbert Karas

Tohtoročná výstava však dokázala, že ných rastlín. V prípade nedostatku sme sme rozhodli správne, keď sme ju zrealizovali pozvať predajcov z iných zovali. Na jednej strane obohatila našu klubov. Nakoniec po prieskume, ktorý klubovú pokladňu, na druhej bolo sme urobili sme usúdili, že by mal ich príjemné sledovať radosť detí, ale aj počet stačiť. Rastlín bolo dosť až do dospelých z vyhraných rastlín. Je bez konca výstavy a návštěvníci si mali pochýb atrakciou a oživením výstavy. možnosť odniesť pekné rastliny aj Na čom sme sa v predchádzajúcej dlhej v závere výstavy, čo v minulosti nebolo debate nedohodli, bolo zabezpečenie samozrejmostou. Z týchto skúseností tomboly rastlinami. Vyhováranie sa na vyplýva, že predaj by sme nemali mať to, aby ju zabezpečili predávajúci nie je problém zabezpečiť aj v budúcnosti. spravodlivé, nakoľko tito odvádzajú do Chcel by som ale navrhnuť, aby predávať klubovej pokladne daň z predaja 10%. mohli iba tí členovia klubu, ktorí budú Výťažok z tomboly je prínosom pre celý rastliny aj vystavovať, aby sme si klub a celý klub by sa mal na nej aj nezamieňali výstavu s burzou, kde máme podieľať. Po analýze, ktorú som po možnosť zaviesť sa ľahko prebytkov. výstave urobil, som prišiel na určité Predaj by mal byť akousi formou počty, ktoré z nej vyplynuli.

odmeny za vystavovanie rastlín a práce

Účastníkov sme mali tento rok spojenej s výstavou. Rád by som, aby ste pomerne dosť a môžeme s tohto stavu sa k tomu vyjadrili v diskusii. vychádzať. Na výstave sme potrebovali Nakoniec musím povedať, že výstava sa do tomboly skoro 300 rastlín, čo zabezpečilo tohto roku vydarila nad očakávanie, čime, ak každý člen klubu nachystá na najmä zásluhou ľudí, ktorí k tejto účel minimálne 13 rastlín. Máme na pristupovali premyslene, zodpovedne to celý rok do budúcej výstavy a nemal a s nadšením. Všetkým patrí uznanie by to byť pre nikoho problém. Ďalšiu a vďaka. Nech je inšpiráciou pre tých pripomienku mám k predaju. Tento rok menej aktívnych, aby sa nám i ich sme sa snažili, aby sme zabezpečili čo pričinením, tá budúcoročná vydarila ešte najväčšie množstvo a sortiment predáva - lepšie.

Klubový výlet 15. – 16.6.2002

Mário Snopka

Už sa stalo tradíciou, že každý rok nili p. Mikuš, Cipár, Strašifták, Plagány, navštívime kaktusárov iných klubov a raz Rožič a Snopka, totč „výkvet“ trnavskej za rok poriadame vcelku väčší klubový Islaye. Tento rok sme vôbec nemeškali výlet. Tento rok pod názvom Ostravsko. a odchádzame o 6⁰⁰ hod. od Kauflandu, Prihlásených bolo sprvu 14 ľudí, ale s dojmom pekného počasia a plní neskôr sa to zredukovalo na deviatich, očakávania.

takže išli dve autá so šoférmi p. Karasom, Maletičom. Ďalej sa zúčast-

Prvé zastavenie sme urobili u pána Halfara vo Frýdku - Místku v zbierke,

ktorá človeka vyvedie z miery. Prijatie bolo milé aj pán Halfar bol veľmi príjemný. Je tu možno vidieť tie najväčšie zaujímavosti, ako *Mammillaria sanchez-majorodae*, *luethiy*; *Ariocarpus*; *Cephaelis piapoe*; *Uebelmanie*; *Pedio-cactus* a *Sclerocactus* a množstvo ďalších. Všetko to bolo asi na 70 m², v zaujímavých skleničkoch a v centrálnom skleníku. Po odpútaní od rastlín a s vyťahanými očami sme sa rozlúčili a „bezíme“ ďalej.

$\|x - y\|_2 \leq \sqrt{1 + \epsilon^2} \|x - y\|_1$

Dalšia zastavka bola u pána množstvo namnožených rastlín. Boli tu Chvasteka v Baške, po dohode medzi k videniu Uebelmanie, *Sclerocactus*, 13⁰⁰ až 16⁰⁰ hod. Dohoda bola Ferrocactusy, aj prekrásny F. uskutočnená asi pred dvoma mesiacmi chrysacanthus, ale aj sukulenty dobre a keďže som ju viac neprispomem, pána Havortie, Hoodie, Pachypodiá Chvasteka sme bohužiaľ nezastihli. a množstvo ďalších. Cestou do ubytovne Dobre nám padlo na tunajšom jazere pivo nás pán Potyka zaviedol do zbierky pána a iné nápoje. Po návrate späť nás po Karkouška. Zbierka bez špecializácie telefonickom spojení s ním, pustila do celkom bežná, ale bolo vidieť že pán zbierky jeho matka. Videli sme množstvo Karkoušek sa o ňu dobre stará. Deň sme výsevov, prekrásne telokaktusy zakončili, ako inak v reštaurácii. Po a nádherne rozkvitnuté sulkorebúcie večeri prebiehala dlhá debata na rôzne, v skleníku nad garážou, ale bolo tam také teplo, snáď 25⁷°C, takže pobyt vonku na prevažne kaktusárske témy. Najviac sa slnku sa zdal ako prijemné osvieženie. hovorilo o klubovej činnosti v ktorej by Rýchlo sme sa rozlúčili a hybaj ho do podľa názorov väčšiny mali byť určené Palkovic k pánovi Kupčákovi. Moju pravidlá. Hovorilo sa o časopise vinou ďalšie sklamanie. Nikto nebol a všetkých klubových aktivitách. Zhodli doma, zrejme tou istou príčinou. sme sa na tom, že takéto debaty nám veľmi chýbajú, pretože na schôdzach sa

Skúšili sme sa nakontaktovať na v takej zostave málo stretávame aj času pána Potyku, ktorý bol na programe až máme vždy pre zaneprázdenosť málo v nedel'u. Ochotne nám ponúkol a ani pivo sa tam nečapuje. Debatovali návštenu jeho zbierky. Takže sme si pre- sme do záverečnej a potom dlho do noci

V skleníku u p. Halfara

Foto: Róbert Karas

aj na izbách. Mali sme aj z prežitého dňa dosť zážitkov, ktoré bolo treba prebrať. Cez noc trochu popršalo a spalo sa dobre. Ráno sme išli k pánovi Potykom, ktorý nás celý deň sprevádzal po ďalších zbierkach. Prvá bola u pána Schlezingera na záhrade, kde sme videli množstvo gymnokalycíí, ale aj pár mexičanov a sukulentov. Mňa najviac zaujali Haageocereusy a Vatricania, ktorá do mojej zbierky pekne zapadla.

K pánovi Židekovi sa tešili hlavne sukulentári, ale príjemne sme boli prekvapení aj my. Zaujali nás prekrásne kvety Adenium somalense.

Prekrásne kvety adeníí ohromili aj ortodoxného kaktusára Foto: R. Karas

Pán Potyka nám dohodol aj zbierku pána Kupčáka, kde sme zavítali, prezreli si zbierku, výlučne zameranú na rastliny s pôvodom. Pekne upravená zbierka, medzi nimi nádherné Eriosyce, Eulychnie, Echinopsisy, Mammillarie, Echinocereusy, ale aj množstvo výsevov .

Up. Kupčáka Foto: Mgr. Róbert Karas

Ďalšia zastávka bola u pána Petra Ligotského, ktorý sa zameral na tilandsie a orchidey. Vcelku zaujímavý skleník, zaujímavé rastliny a prekrásne kvety. Výlet sme zakončili v reštaurácii „U krivého psa“, kde sme sa naobedovali a po krátkej debate sme sa rozlúčili s našim sprievodcom pánom Potykom a jeho synom. Opustili sme „Krivého psa“ a čakala nás už len dlhá cesta domov.

Čo povedať na záver. Výlet sa nám ako obyčajne vydaril, aj napriek menším nedostatkom.

Expozícia Mgr. Róberta Karasa na Flóre 2002.

Martin Mikuš

V dňoch 1.5. – 5.5.2002 sa fotografie zo svojej cesty po JAR. Celú v Bratislave na výstavisku Incheba expozíciu vhodne dopĺňala sukulentná uskutočnila celoslovenská výstava skalka.

kvetín Flóra. Ponuku vystavovať dostal Reakcie ľudí by sa dali opísat' tromi aj náš člen Mgr. Róbert Karas. Ponuku najčastejšie vyslovovanými výrazmi: prijal a tak začal rozmýšľať, ako „Nádhera“, „Aha, to je perfektné“ expozíciu zostaviť, tak aby zaujala a „Neskutočné, ako to mohli dospelovať a páčila sa návštěvníkom Flóry. Po také veľké, to je paráda“.

dlhých úvahách sa nakoniec p. Karas Expozícia splnila účel a tak na budúci rozhodol vystavovať bonsaj sukulenty, rok sa snáď podarí postaviť expozíciu ktoré poznáme aj z našej výstavy a zasa.

Pohľad na celú expozíciu p. Karasa

Foto: Mgr. Róbert Karas

Kaktusárska jar 2002 -VIII. bratislavské sympózium Ing Juraj Ladáni

Po roku sme sa znova stretli na bratislavskom sympózii. Už ôsmy rok ho organizovali Klub kaktusárov Bratislava a Botanická záhrada Bratislava. Kto prišiel, isto neľutoval. Oživili sme si v pamäti známe tváre priateľov sukulentnej flóry, ktorých na tejto akcii pravidelne každý rok stretávame. Nakúpili sme si prebytky zo zbierok priateľov z Bratislav, Modry, Trenčína ale tento rok už aj z trnavských zbierok.

I tento rok mal byť program štandardný. V piatok priateľské posedenie pri táboráku v botanickej záhrade. Guláš a špekáčiky nahradila špecialita – mexická fazuľa. Vraj štípala dva krát, aj piva sa viac po nej vypilo. V sobotu doobeda prezentácia účastníkov v botanickej záhrade, burza rastlín, úvodná prednáška vonku za skleníkom, obed v jedálni internátu Družba. A popoludní štyri prednášky v prednáško – vej sále Prírodovedeckej fakulty UK. A na záver dňa posedenie pri táboráku. V nedeľu exkurzia do Ostravy a okolia.

Nie všetko sa podarí presne tak, ako si organizátori zaumenia. Piatkový večer pri táboráku znepríjemňovali komáre od Dunaja. Doštípaní kaktusári si však za to môžu sami – vraj majú sladkú krv. V sobotu dopoludnia odpadla prednáška priateľa Zoltána Tomáška – Biologická ochrana rastlín. Škoda. Snáď len dva metre dĺžky navyše chýbali elektrickej predlžovacej šnúre, aby bez problémov napájala diaprojektor a nik ju pritom

nevykopol zo zásuvky. Ozvučenie auly zodpovedalo stavu nášho školstva. Prednášajúci si museli vystačiť len s vlastným hlasovým fondom. Necvičený hlas nepedagóga a neznalosť zásady prednášania, že prednášajúci musí byť počas rozprávania otočený tvárou k posluchácom, znehodnotili prednášku o Bolívii. Ale ani tieto nedostatky nemohli pokaziť celkový dobrý dojem z tohtoročného sympózia.

A teraz už k prednáškam, ktoré túto jar odzneli (tak, ako som ich zachytil vo svojich poznámkach):

1. Posledné objavy z rodov *Conophytum* a *Othona*; J.Afrika, Namíbia – Petr Pavelka, ČR

Veľmi pekná prednáška počas ktorej nás jej autor previedol slovom aj obrazom cez náleziská sukulentov v Juhoafrickej republike. Pri troche fantázie sme mohli spolu s priateľom Pavelkom cestovať špeciálne upraveným terénnym autom po africkej divočine. Náklad 80l nafty a 80l pitnej vody na korbe dovolil vždy na tri dni opustiť civilizáciu a vydať sa za rastlinami.

Videli sme veľa kvalitných diapositívov krásnych rastlín rodu *Conophytum*, *Othona*, ale aj *Aloe*, *Gazania*, *Gasteria*, *Hawortia*, *Jatropha*, *Pachypodium*, *Tylecodon* a *Trichocaulon*. Impozantné stromy *Aloe pillansii* dorastajúce do výšky až osiem metrov kontrastovali miniatúram z rodu *Conophytum*. Videli sme *Conophytum tetragonum*, ktoré svojim presným geo –

metrickým tvarom a štyrmi škvirmami na aj cenné informácie pre pestovanie temene pripomína hráčsku kocku, niektorých sukulentov. Napríklad ktorou práve ktosi hodil číslo štyri. *Conophytum stephanii* osídľuje južné Kvitne nočným kvetom. Telom je mu svahy pahorkov. Na južnej pologuli je to hodne podobná novinka *C. cubicum*, ale svah odvrátený od slnka. Preto tam *C.* tá kvitne cez deň. Krásny kaudex vytvára *stephanii* rastie medzi lišajníkmi. *Othona adriana*. Táto rastlina však bola *Rastlinu Hawortia tessellata* označil p. vyhubená na jedinej známej lokalite (pán Pavelka za tolerantnú, pretože znáša Rowley bohužiaľ presne opísal jej slnko aj tieň, znesie najviac vody ale aj polohu). Rastliny *Tylecodon paniculatus* sucha. O otonách z jeho zbierky pre ich jedovaté šťavy sústavne decimujú prezradil, že ich v lete nepolieva. Ich miestni farmári. Menšie rastliny likvidujú stonky obsahujú silicu, tá zabráňuje ich a na veľkých osekajú listy až do výšky, vyschýnananiu.

do ktorej dosiahnu ovce.

Rozlúčili sme sa pohľadom na obraz

Kto pozorne počúval, určite zachytil kristáty *Pachypodium namaquanum*.

Petr Pavelka v debate s PhDr. Igorom Drábom

Foto: Martin Mikuš

2. Bolívia; Ladislav Horáček, ČR

Z tejto prednášky mám dosť zmiešané pocity. Čažko sa dali robiť poznámky, lebo hlas autora sa strácal v tak veľkej aule. K premietaným obrázkom len úchytkom utrúsil krátku poznámku a pokračoval zábavným štýlom v rozprávaní kurióznych zážitkov z Bolívie. Práve tie akoby tvorili podstatu jeho prednášky. Čo bolo určité spestrenie programu, ale len pre prvé dve rady poslucháčov. Pritom sme videli veľa pekných diapositívov. Pohybovali sme sa v nadmorských výškach od 2000 do 4000 m.n.m. Na bridlicových stenách, rozpadajúcich sa na íl, boli zachytené blossfeldie. Dostávali len ranné slnko. Netušil som, že aj parodie sa zaťahujú do zeme. Videli sme weingartie úplne zabalené do hustých pichliačov, tephrocactus telom veľmi pripomínajúci Echinocereus knippelianus. Nádherné kvety trichocereusov osviežovali vzduch v expedičnom aute. Tilandsie, sulcorebutie, Lobivia maximiliiana s nádherným červenooranžovým kvetom, Sulcorebutia senilis s dlhými bielymi splývajúcimi vlasmi – to sú strohé poz-

Ladislav Horáček

Foto: Martin Mikuš

námky v mojom zápisníku z tejto prednášky. Bonbónik na koniec – Yavia nová rastlina zo severnej Argentíny.

3. Kaktusy Chile; Michael Wohlschlager, Rakúsko

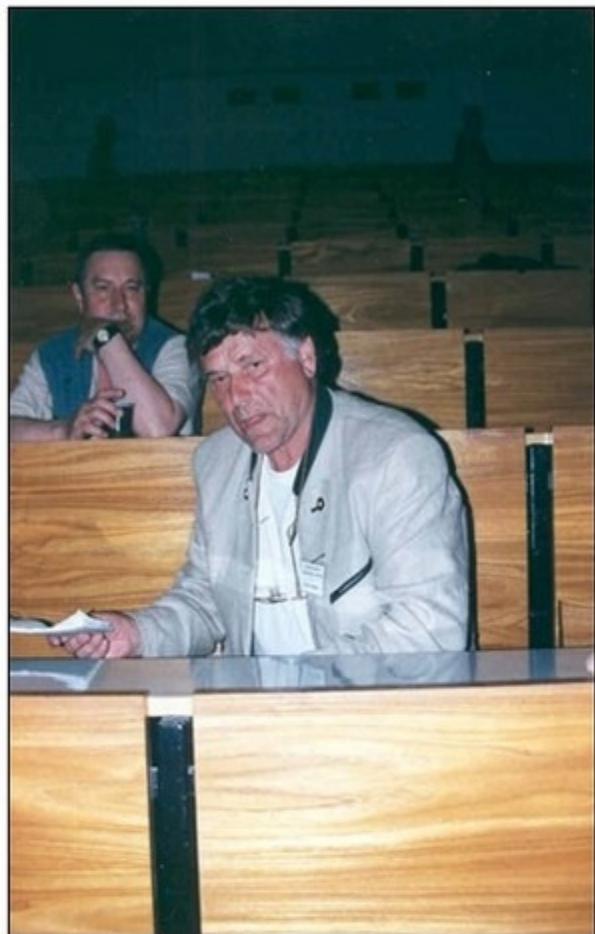
Pekná prednáška. Kvalitné obrázky, flóry. Krátky výlet v okolí zátoky stručné a vďaka tlmočeniu Milanom Zacharom aj zrozumiteľné sprievodné slovo. Hned pri úvodných obrazoch som získal pocit, že toto som už kdeši videl. Autor navodil atmosféru pohody snímkami morskej zátoky. Nad ňou, na svahoch, prvé skvosty čílskej sukulentnej

Krátky výlet v okolí zátoky s ukázkou kaktusov, ktoré je tam možné vidieť. A už sa vydávame stredozemím po Chile.

Z celej trasy mám v poznámkach len dve zastávky. Prvá je obec San Pedro v horách v oblasti Atacama. Druhá morská zátoka Choros. V nej sme videli

tulene a najmenší druh tučniaka. Vo vnútrozemí zvedavé lišky. Vtedy som si spomenul. Priateľ Milan Zachar pred rokom, prednáška Chile. Trochu opakovania nezaškodí, najmä keď sa jedná o tak nádherné rastliny a prírodné scenérie. A pre mnohých z nás krajinu tak nedostupnú. Videli sme množstvo krásnych rastlín. Spomínam si na slová M.Zachara spred roka, že napriek veľkému množstvu rastlín bolo dosť obtiažne medzi nimi nájsť pár zdravých, nepoškodených, vyslovene fotogenic-kých a kvitnúcich rastlín.

Pán Wohlschlager nám ukázal množstvo pekných jedincov z rodu *Pyrhocactus*. Zmienil sa, že rastú po celom Chile. *Theleocephala*. V poznámkach čítam: „*Theleocephala duripulpa* – nádherná! (repa!)“. Eulychnie, krásne čílske cereusy nádherne vytínené. No a samozrejme veľa, veľa kopiapoi.

Michael Wohlschlager

Foto: M. Mikuš

4. Thelocactus v Mexiku, Milan Zachar, SR

Zvykli sme si na príjemný štýl prednášok škoda, že dobré prednášky nezostanú priateľa Zachara. Aj teraz to bola kvalita. natrvalo a kompletne v mojej Myslím, že aj pre kaktusárov nespoľahlivej ľudskej pamäti. Koľko mi „zasvätených“ do rodu *Thelocactus* to to zaberie času, kym sa k takým bola poučná prednáška. Len ľutujem, že informáciám dopracujem v literatúre. A som nemal so sebou diktafón. Mal by Milan to má v hlave, na diapositívoch a som tak „kompilát“ informácií o jednom v prenosnom počítači (v notebooku). rode krásnych rastlín. Ich výskyt Večná škoda, páni, čo na prednáškach v prírode, príbuzenské vzťahy – viete a máte čo povedať, že nemáte dosť prechody medzi jednotlivými druhmi, času na zachytenie prednášky - slova aj šírka variability - formy, vhodnosť do obrazu - na médium dnes tak rozšírené. kultúry. To všetko odznelo na jednom Kompaktný disk (CD). Ja viem, čas sú mieste v krátkom časovom úseku nie peniaz a my všetci dnes žijeme príliš dlhšom ako jedna hodina. Spolu rýchlo. s kvalitným obrazovým materiálom. Aká

V poznámkach z prednášky mám len

množstvo mien. Heterochromus, conothelos, tulensis, ... atď. Čo s tým? Už viem! Pozveme priateľa Zachara do Trnavy s tou istou prednáškou. A ten diktafón si požičiam.

Poslednou prednáškou sme sa v sobotu rozlúčili. V nedeľu sme s priateľom Cipárom nastúpili do autobusu smerujúceho do Ostravy a okolia. Navštívili sme zbierky páнов Otakara Potyku a Zdeňka Schlezingera. Obe zbierky v Orlovej – Lutyně. Poslednou bola zbierka pána Iva Žídeka v Staříči. Všade bolo čo pozerať a aj nakúpiť.

Vďaka Vám, priatelia z Bratislavы,
za vydarené sympózium! Tešíme sa, o
rok do videnia!

Milan Zachar

Foto: Martin Mikuš

Výsevy semien

Blažej Strašifták

Semená kaktusov vysievam od roku od nanukových tort. Krabičku pred 1993. Po pokusoch vysievat' v rôznych výsevom dôkladne umyjem a vydemiskách a krabičkách prikrytých sklom zinfikujem vypláchnutím chlórovým som sa dopracoval k metóde, ktorú prípravkom Savo, ktorý používa v do používam celkom úspešne dodnes a rád mácnosti manželka. Po vymytí spo by som sa o svoje skúsenosti podelil aj mínaným prostriedkom krabičku vy pláchnem čistou vodou a do dna prepálim s našimi čitateľmi.

Používam akúsi obmenu fleischerovej metódy, ktorej presný návod so zaváracím pohárom som nepoužíval, pretože ma odrádzala výška pohára a následná predpokladaná, obtiažna manipulácia so semenáčikmi. Bál som sa, že nebudem vedieť spoľahlivo vybrať malé semenáčiky z hlbokej fl'aše bez toho aby som s tým nemal problémy. Musel som sa o tom pravdepodobne niekde dočítať, už neviem, ale začal som používať krabičky

spájkovačkou malé dierky.

Výsevný substrát pozostáva z antuky a štrku. Substrát preosejem na zrmitosť maximálne asi tri milimetre. Tieto zložky premyjem, kým nezostane na pohľad čistá voda. Používam dva druhy substrátu. Na rastliny obľubujúce kyslejšie prostredie s hnedou vrchoviskovou rašelinou. a ostatné bez nej. Rašelinu samozrejme nepremývam. Pred výsevom substrát sterilizujem v hrnci na sporáku. Substrát nasypem do

hrnca prikryjem pokrievkou. Na dva litre cií položím šablónu.

substrátu prilejem asi pol litra vody. Keď začne vriet' a začne pariť, nechám asi pol semená zo skladačiek, vysýpam ich do hodiny vriet'. Potom ho nechám na liekovky. Pred samotným výsevom ešte vzduchu vychladnút. Vychladnutý morím fungicídym prípravkom napr. nasypem do spodného dielu krabičky. Fundazolom. Robím to tak, že špáradlom Naplním ju po horný lem a lyžicou ho naberiem malé množstvo prípravku a vyravnám.

Vysievam prevažne kupované semená. Tie skontrolujem vizuálne. Musia byť čisté na pohľad. Ak nie sú, vytrepem vo fungicide, aby sa ním obalili. Z fľaštičky vysievam rovno do vyčistími ich spôsobom, ako tie, ktoré si šablóny podľa zápisu v pláne. Po vysiati chystám z vlastných zdrojov. Po polovice plochy šablónu otočím a výsev odstránení väčších mechanických nečistôt, ich namočím do slabého roztoku hypermangánu. Vymiešam a nechám pôsobiť. Po chvíli ich prelejem cez jemné sitko. Vyklepnem na jemný, toaletný papier a opatrne triem. Na papier sa nalepia nečistoty a zbytky oplodia. Ak nie som z výsledkom spokojný, zopakujem celý proces znova až do úplného vyčistenia semien. Tento zákrok považujem za najdôležitejšiu súčasť vysievania a venujem jej náležitú pozornosť. Semená nechám vysušiť a odložím do chladničky. Väčšinou vysievam kupované malé porcie, kvôli doplneniu zbierky a preto mám urobené šablóny na polička do ktorých vysievam. Na malé, štvorcové krabičky, obdlžníky 6x4. Na väčšie, 9x4. Pri výsevoch porcií pod desať semien rozdelím polička ešte napoly. Výsevný plán potom vyzerá ako samotná šablóna. Skladačky so semenami si podľa poradia nachystám na môj výskus príliš rýchlo. a začнем vysievať.

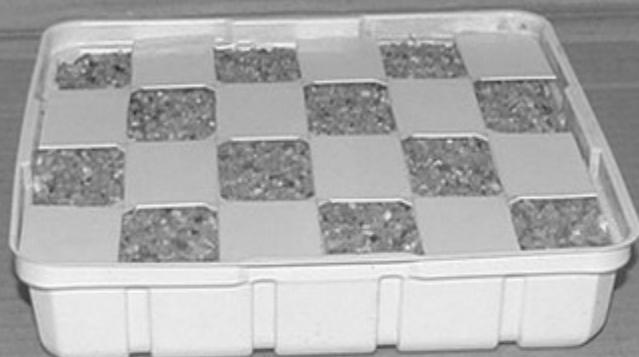
Samotný výsev vyzerá tak, že si urobím výsevný plán. Do pripravenej krabičky vybranej podľa množstva por-

Podľa výsevného plánu vyberám začne vriet' a začne pariť, nechám asi pol semená zo skladačiek, vysýpam ich do hodiny vriet'. Potom ho nechám na liekovky. Pred samotným výsevom ešte vzduchu vychladnút. Vychladnutý morím fungicídym prípravkom napr. nasypem do spodného dielu krabičky. Fundazolom. Robím to tak, že špáradlom Naplním ju po horný lem a lyžicou ho naberiem malé množstvo prípravku a vyravnám.

Vysievam prevažne kupované semená. Po uzavretí ich vytrepem vo fungicide, aby sa ním obalili. Z fľaštičky vysievam rovno do vyčistími ich spôsobom, ako tie, ktoré si šablóny podľa zápisu v pláne. Po vysiati chystám z vlastných zdrojov. Po polovice plochy šablónu otočím a výsev odstránení väčších mechanických nečistôt, ich namočím do slabého roztoku hypermangánu. Vymiešam a nechám pôsobiť. Po chvíli ich prelejem cez jemné sitko. Vyklepnem na jemný, toaletný papier a opatrne triem. Na papier sa nalepia nečistoty a zbytky oplodia. Ak nie som z výsledkom spokojný, zopakujem celý proces znova až do úplného vyčistenia semien. Tento zákrok považujem za najdôležitejšiu súčasť vysievania a venujem jej náležitú pozornosť. Semená nechám vysušiť a odložím do chladničky. Väčšinou vysievam kupované malé porcie, kvôli doplneniu zbierky a preto mám urobené šablóny na polička do ktorých vysievam. Na malé, štvorcové krabičky, obdlžníky 6x4. Na väčšie, 9x4. Pri výsevoch porcií pod desať semien rozdelím polička ešte napoly. Výsevný plán potom vyzerá ako samotná šablóna. Skladačky so semenami si podľa poradia nachystám na môj výskus príliš rýchlo. a začнем vysievať.

Kombináciu fungicídov Fundazol a Previcur používam s prevarenou vodou počas celého obdobia rastu semenáčikov do prvého pikirovania, čo trvá niekedy aj pol roka. Môže sa zdať, že to s tými fungicídmi preháňam, ale jednou chybou tejto metódy je možnosť plošného šírenia húb a hniloby. Preto je tento fungicídový štít namieste. Tiež pokladám za samozrejmosť, každodennú kontrolu výsevov práve z tohto dôvodu.

Mohlo by sa zdať, že by sa tento spôsob dal vylepšiť použitím kvetináčov vložených do krabičky, kde by sa plošnému šíreniu húb zabránilo. Používal som aj tento spôsob, ale zdá sa mi, že samotná šablóna. Skladačky so povrch substrátu v kvetináčoch vysychá na môj výskus príliš rýchlo.

Po vysiatí polovice plochy šablónu otočím a výsev dokončím

Foto: autor

Skleníky, ... alebo letom svetom konštrukčných materiálov

Ing. Róbert Cipár

V dnešnom informačnom okienku zo počas celého roku a používajú sa na sveta internetu sa budeme venovať krytie celoročne používaných problematike materiálov, ktoré je možné pestovaťských zariadení. Väčšinu použiť na pokrytie zariadení určených na informácií som získal z webových pestovanie kaktusov t.j. materiálov, cez stránok firiem zaoberajúcich sa ktoré dostávajú zdroj svojho rastu - distribúciou nižšie uvedených materiálov slnečnú energiu. Názorov je veľa, tlak resp. z odbornej literatúry. Dúfam, že reklamy obrovský a éra, keď bolo k Vám uvedené informácie pomôžu dispozícii len sklo, je dávno za nami. zorientovať sa a zvoliť optimálny variant Pokúsil som sa prejsť si zopár stránok pre Vaše podmienky. prinášajúcich informácie o materiáloch použiteľných na prekrytie pestovateľ – ských zariadení a zoradiť ich vlastnosti do tabuľky. Zameral som sa na materiály, ktoré sú schopné poskytnúť ochranu po –

materiál	SKLO	POLYKARBONÁT	PLEXISKLO
obchodný názov	HELIOS	LEXAN MAKROLON	PLEXIGLAS
nárazová odolnosť	nízka	vysoká (netvorí črepiny)	vysoká (netvorí črepiny)
priepustnosť svetla	88-90%	71-81% podľa hrúbky	až 91% v prevedení číry
priepustnosť UV	obmedzená (okrem špeciálnych skiel)	neprepúšťa ochranná UV vrstva	prepúšťa
hmotnosť	vysoká 15kg/m ²	nízka 1,7kg/m ² (hrúbka 10mm)	nízka (porovnateľná s PK)
prevedenie	plné	plné, komôrkové	plné, komôrkové
ostatné vlastnosti	neohýbateľné, termostabilita, cenová dostupnosť, vysoká životnosť, vysoká priepustnosť tepla	ohýbateľné (za studena), termostabilita (-40-+115°C), cenová náročnosť, zníženie nákladov na konštrukcie, tepelnoizolačné vlastnosti, široký sortiment hrúbok	ohýbateľné (za studena) termostabilita do 100°C, cenová náročnosť, zníženie nákladov na konštrukcie, tepelnoizolačné vlastnosti, úprava proti roseniu vo vnútri komôrok
koeficient prestupu tepla	5,8 (pri hrúbke 6mm)	2,8 (pri hrúbke 10mm)	2,9 (pri hrúbke 16mm)

Eulychnia PHILIPPI.

Mário Snopka

Eulychnia breviflora PHILIPPI.

Sú to obrovské stromovité cereusy, rastúce do výšky až 7m, niekedy menšie, krovité, pololežiace, odnožujúce od bázy, zelené až šedozelené. Na areolách, hlavne v mladosti, majú bielu až sivú plst', hustú a dlhú, čo tieto rastliny zatraktívnuje. Tieto rastliny sa v zbierkach často nevyskytujú, aj keď ich veľmi pozoruhodné a skrášlia každú zbierku v ktorej sa nachádzajú.

Kvitnú až po dosiahnutí určitej výšky. Kvety majú zvončekovité až lievikovité, väčšinou biele, alebo bledoružové. Pochádzajú zo suchších oblastí Peru a Chile. Podľa týchto predpokladov nepotrebuju moc vláhy, ale veľa slnka a až v jeseni vyžadujú zvýšenú zálievku a v zime chladnejšie okolo 5°C.

Podľa vlastných skúseností semená klíčia dobre a semenáčiky sice narastajú pomaly, ale sú dosť odolné. Dvojročné rastliny majú asi 0,5-1cm a sú zahalené plst'ou z ktorej vykukujú dlhé ostníky. Po navrúblovaní na *echinopsis*, alebo *Erioc. jusbertii* veľmi rýchlo narastajú, strácajú svoj prirodzený vzhľad, za rok narastú asi 3-4 cm.

Semená sa dajú zakúpiť z ponúk firiem Köhres – Nemecko, Mesa Garden - USA, ZP Chrudimský kaktusář - ČR, prípadne iné, vcelku dostupné, väčšinou s udaním náleziska.

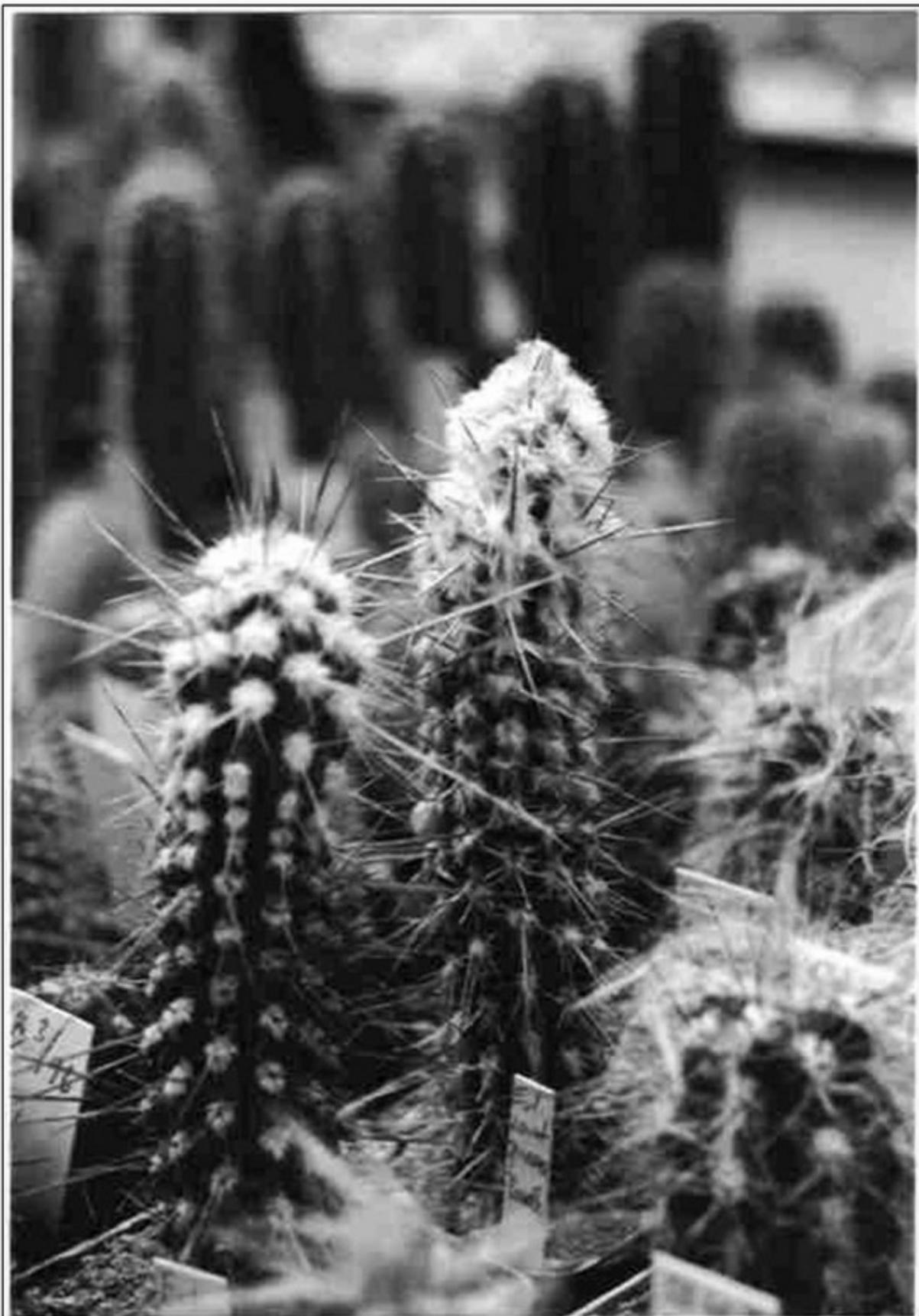
Nájdeme ju aj pod synonymami *E. spinibarbis*, alebo *E. procumbens*.

Telo 2-3m vysoké, šedozelené, 6-10cm silné, niekedy poliehajúce. Má 12 rebier, ktoré sú tupé, vrúbkované, areoly s čiernochnedou, neskôr šedohnedou vlnaté areoly, dlhé ostne a pomalý rast sú priame, okrajových 10-22, niekoľko mm až 3cm dlhé, stredových 3-6, 5-15cm dlhých. Kvety bledoružové až biele, 6cm dlhé niekedy až 8cm, 5-6cm široké, bez vône.

Eulychnia saint-pieana RITTER.

Je to najkrajšia rastlina z tohto rodu. Telo krovité až stromovité, 2-4m vysoké, 7-10cm široké, tmavozelené, odnožujúce od bázy. Rebier 10-15, tupé, vrúbkované. Areoly guľaté, s veľmi bohatou svetlošedou plst'ou, tvorí až husté vločky. Ostne tmavohnedé, šednúce, okrajové 8-12, ihlicovité 0,5-2cm dlhé, stredové 1-2,5 až 10cm dlhé. Kvety 6-7,5cm dlhé, 5,5-7cm široké, biele, bez vône.

Rod obsahuje ešte rastliny ako *E.acida*, *E. castanea*, *E. barquitensis*, *E. longispina*, *E. iquiqensis*, *E. morrmoren-censis*, *E. aricensis*, všetky sú veľmi pekné a zaujímavé.

Eulychnia saint - pieana zo zbierky Petra Kupčáka.

Foto: Martin Mikuš

Argentína

Mário Snopka

Argentína sa rozprestiera od 22°- aj kaktusov a práve tie nás zaujímajú 55°južnej šírky a 53°40'- 73°30'západnej najviac. Tak ako každá juhoamerická dĺžky. Hlavné a zároveň aj najväčšie krajina, aj Argentína má niektoré druhy, mesto s asi 3 mil. obyvateľov je Buenos Aires, ležiace len niekoľko kilometrov od hraníc štátu Uruguay. Argentína zaberá väčšinu mierneho pásma Južnej Ameriky na východnej strane Ánd. V najširšom mieste dosahuje šírku 1580 km. Krajina je rozdelená na tri hlavné oblasti. Severné Gran Chaco a medzirietie (známe ako Entre Ríos - zem medzi riekami) tvorí rozsiahle níziny často pokryté lesmi. Južne na ne navázuje Laplatská pampa, obrovská trávnatá plocha, rozprestiera - júca sa na 650 000 km². Najjužnejšie časti krajiny, na juh od rieky Colorado je Patagónia, vysočina s prevažne trávna - tým porastom. Podnebie v Argentíne sa od severu na juh mení. Vysoké pásmo Ánd bráni vzdušnému prúdeniu z Tichého oceána, aby preniklo do vnútrozemia. Patagónia je na juhu suchá a polovysušená zem, na rozdiel od Chile, ktoré leží na druhej strane hôr. V Pame a Entre Ríos prichádzajú zrážky od východu s priemerom 100 cm. Na pobrežie, smerom do vnútrozemia sú zrážky menšie až o 50%. V Santiagu del Estero sú januárové priemerné teploty 29°C a júnové okolo 14°C. Teploty v Buenos Aires dosahujú v januári 21°C a v júni 10°C, zatiaľ čo v Patagónii je okolo 11°C až 2°C.

Argentína je v poslednej dobe viac navštevovaná, ale ešte stále veľmi nedostatočne prebádaná, preto sa tam nachádzajú stále nové druhy rastlín, ako

ktoré sa vyskytujú aj v iných štátoch ako Paraguay, Uruguay, Bolívia, Chile, či Brazília s ktorými susedí. Ako prvý kaktus si predstavíme rod *Acanthocalyx* - cium. Sú to guľovité až mierne stĺpovité rastliny, narastajúce 5-20cm výšky a 9-13cm šírky. Väčšinou sú husto vyostnené. Kvety sú rôznych farebných odtieňov. *A. violaceum* má prekrásny fialový kvet, *A. glaucum* žltý s červenkastým okrajom, ale telo tejto rastlinky je šedo zelené až šedo modré. Ďalším zaujímavým rodom je nie veľmi početný *Astrocactus* s najznámejším predstaviteľom *A. patagonicus* so silnými hákovitými ostňami rôznej dĺžky a ružovým kvetom. Jemu je dosť podobný *A. bertnii*. Veľmi cenou rastlinkou je aj „černochova ruka“ *Austrocylindropuntia clavaroides*, má články kyjovitého vzrastu a krátkymi, bielymi a jemnými ostníkmi, kvitne žltom. Poznáme aj iných predstaviteľov rodu *A. inarmata*, *A. pachypus* a mnoho iných. Najmenšou miniatúrou Argentíny je *Blossfeldia liliputana* ktorá sa zväčša nachádza v Bolívii. Samozrejme ani Argentínu neobišli cereusy ako *Cereus aetiops*, *C. argentinensis*, *C. forbesii*, *C. chalybaeus*, ktorý zasahuje až do Brazílie. Veľmi známe sú aj *Cleistocac* - tusy ako *baumanii*, *jujuyensis*, ale určite najznámejší *smaragdiflorus*. Jedinečným rodom tejto krajiny je *Denmoza*. Sú to veľmi krásne vyostnené rastliny, dorasta-

júce do výšky asi 1,5m a šírky 15 - *Frailea* v zastúpení najznámejších F. 30cm. Majú jedinečne červené kvety pumila prípadne dodoneus. Najrozšíre- a kvitnú už pri rozmeroch 8-10cm. nejšími rastlinami sú samozrejme Poznáme D. erythrocephala, D. Gymnocalycia rôznej veľkosti od rhodantha, pochádzajúce z provincie obrovských gúľ G. saglionis až po Mendoza. Najznámejšie rastliny tohto miniatúrne G. bruchii (lafaldense), štátu sú bezpochyby rod Echinopsis. Dalo by sa ich tu opísť obrovské množstvo, ale spomeniem len tie najznámejšie, E. aurea, candicans, eyriesii, kermesina, leucantha, leucoma - la, oxygona. Skoro všetky sa vyskytujú aj v štatoch Brazília, Paraguay a Uruguay. Aj Eriocereusy, ktoré sa u nás väčšinou používajú ako podnože na vrúbl'ovanie sa vyskytujú v Argentíne. Sú to plazivé rastliny kvitnúce v noci, veľkými kvetmi o veľkosti okolo 15-20cm, väčšinou biele. Spomeniem E. jusbertii, martinii, bonplandii. Ako miniatúrny rod je určite

Gymnocalycium spegazzinii

v zastúpení najznámejších F. 30cm. Majú jedinečne červené kvety pumila prípadne dodoneus. Najrozšíre- a kvitnú už pri rozmeroch 8-10cm. nejšími rastlinami sú samozrejme Poznáme D. erythrocephala, D. Gymnocalycia rôznej veľkosti od rhodantha, pochádzajúce z provincie obrovských gúľ G. saglionis až po Mendoza. Najznámejšie rastliny tohto miniatúrne G. bruchii (lafaldense), štátu sú bezpochyby rod Echinopsis. Dalo by sa ich tu opísť obrovské množstvo, ale spomeniem len tie najznámejšie, E. aurea, candicans, eyriesii, kermesina, leucantha, leucoma - la, oxygona. Skoro všetky sa vyskytujú aj v štatoch Brazília, Paraguay a Uruguay. Aj Eriocereusy, ktoré sa u nás väčšinou používajú ako podnože na vrúbl'ovanie sa vyskytujú v Argentíne. Sú to plazivé rastliny kvitnúce v noci, veľkými kvetmi o veľkosti okolo 15-20cm, väčšinou biele. Spomeniem E. jusbertii, martinii, bonplandii. Ako miniatúrny rod je určite

v zastúpení najznámejších F. 30cm. Majú jedinečne červené kvety pumila prípadne dodoneus. Najrozšíre- a kvitnú už pri rozmeroch 8-10cm. nejšími rastlinami sú samozrejme Poznáme D. erythrocephala, D. Gymnocalycia rôznej veľkosti od rhodantha, pochádzajúce z provincie obrovských gúľ G. saglionis až po Mendoza. Najznámejšie rastliny tohto miniatúrne G. bruchii (lafaldense), štátu sú bezpochyby rod Echinopsis. Dalo by sa ich tu opísť obrovské množstvo, ale spomeniem len tie najznámejšie, E. aurea, candicans, eyriesii, kermesina, leucantha, leucoma - la, oxygona. Skoro všetky sa vyskytujú aj v štatoch Brazília, Paraguay a Uruguay. Aj Eriocereusy, ktoré sa u nás väčšinou používajú ako podnože na vrúbl'ovanie sa vyskytujú v Argentíne. Sú to plazivé rastliny kvitnúce v noci, veľkými kvetmi o veľkosti okolo 15-20cm, väčšinou biele. Spomeniem E. jusbertii, martinii, bonplandii. Ako miniatúrny rod je určite

Prekrásne rebrovaných a narastajúcich do 10cm G. occultum a určite s výnimcočným vyostnením G.spegazzinii, dokonca sa najde aj s jedným ostníkom G. vatterii. Nájdeme tu aj menej pestované rody ako Lepismium a Rhipsalis, epifyty rastúce v korunách stromov, rastu bud' vzpriameného ako cruciforme, alebo visiace lorentzianum. Taktiež sa tu nachádzajú zástupcovia rodu Lobivia. Známe sú predovšetkým L. famatimensis so žltými kvetmi a vysokými 4 - 5cm

Gymnocalycium spegazzinii

Foto: internet

Nájdeme ich aj pod názvom Reicheo – cactus. Určite poznáte aj *L. jajoianu*, *L. marsoneri*, poliehavú *L. silvestrii* (Chamaecereus), *L. sublimifloru* a mnoho ďalších. Určite sú zaujímavé rastliny rodu Maihuenia, z Argentíny zrejme najznámejšia *M. patagonica*, trsovité, veľmi variabilná, zaujímavá opuntia. Maihuenopsis sú tiež opuncie s guľatými článkami, rastúce v Patagónii. Môžeme spomenúť úžasne vyostnenú, papierovitými, 5cm dlhými ostňami *M. hickenii*, *M. glomerata*, *M. darwini*. Mediobivia sa dnes už sice zaraďuje do rodu Rebutia, ale ja ich spomeniem ako Mediobivie. Sú spôsobu malé, neskôr mierne vytiahnuté s rôznofarebnými kvetmi. Určite zaujímavé sú *M. einsteinii*, *M. eos* a iné. Argentína sa preslávila aj výskytom Neowerdermanie vorwerkii, na severe štátu pri Bolívii, kde je tiež výskyt tejto rastliny. Je to len 6-8cm veľká rastlina so silným repovitým koreňom s menej výrazným vyostnením. Ani notocactusy neobišli tento na kaktusy bohatý štát. Je to veľmi rozšírený rod, čím je dôkaz aj výskytu *N. ottonis*. Vyskytujú sa aj *N. linkii*, *N. submammulosus*, *N. tephraeacanthus*. Samozrejmosťou sú aj opuntie. *O. argentina*, *O. arechavaletai*, maličká *O. armata*, valcovitá *O. discolor*, červeno-kvetá *O. erioclada*, *O. kiska-loro*, ako keby vytiahnutá. Nájdeme tu na severe aj *Oreocereus celsianus* a *O. trolley* prekrásne vlasaté cereusy. Paródie sú tiež doménou Argentíny ako *P. aureicentra*, *P. aureispina*, *P. chrysacanthion*, *P. penicillata*, *P. setosa*. Takto by sa dalo veľmi veľa menovať. Pfeifera ianthothele

je epifyt rastúci na stromoch, so stonkami dlhými 30-50cm. Zaujímavé sú aj pterocactusy, rastúce v Patagónii. Sú to niečo ako opuntie, vytvárajú repu a väčšinou dlhé tenké články, ako *P. gonjianii* s ružovým kvetom, *P. megliolii*, *P. tuberosus*, alebo malé stĺpiky *P. fischerii*, husto vyostnený *P. valentinii* s hnédym kvetom, ale aj guľovité *P. raucaurus* skoro bezostný a nádherný, podobný severoamerickej Toumeye. *P. australi*, ale keď zakvitne, Toumeya nemá šancu. *P. australis* má asi 5cm široké červené kvety.

Rebutie pozná určite každý. Tu rastú *R. senilis*, *R. deminuta*, *R. mutabilis*, *R. fabrisii*, *grandiflora*, *miniscula*, *hoffmannii* a mnoho ďalších. Nemôžeme nespome-núť ani tak krásne rastliny ako Pyrhocactus. Prekrásny, modrý guľovitý s čiernymi ostňami 9-20cm v priemere má *P. megliolii*. Známe sú aj *P. crispus*, *P. sanjuanensis*, taktiež modrý *villicumensis* a najatraktívnejší *P. umadeave* rastúci do veľkosti 25cm, husto bielo vyostnený a jeho čiernoostná varieta marayensis. Tak ako v Bolívii aj tu sa vyskytuje obrovská 5-8m vysoká *Stetsonia coryne*, vyzbrojená silnými až 8cm dlhými ostňami. Medzi obrovské guľovité kaktusy patria aj *Soehrenia bruchii* a o niečo menšia *S. korethroides*, s červenými kvetmi podobnými lobívii. Tephrocactusy rastú na juhu, ale dajú sa nájsť aj na severe. Najznámejšie sú *T. articulatus*, *T. alexandrii*, *T. geometricus*, *T. molinensis*, husto vyostnený *T. weberi* a chlpatý *T. rauhii*. Z Trichocereusov sú to *T. aldalgelensis*, *T. angelesii*, *T. haucha*, *T. grandiflorus* a najznámejší.

T. pasacana. Nájdete tu aj jednu Weingartiu na severe a to neumania-nu. Sú tu aj Wiginsie ako erinacea, sessiliflora, corynoides.

Celý kaktusársky svet uprel svoj zrak pri objave R. Kieslinga a J. Piltza na rastlinu *Yavia cryptocarpa*, ktorá patrí do príbuzenstva Blossfeldia, Cintia, Neowerdermania, Weingartia. Rastie v nadmorskej výške 3700m. Rastlina má 5-15mm výšku a 13-30mm šírku.

Yavia cryptocarpa

Foto: internet

A na záver? Dá sa povedať, že Argentína spolu s Bolíviou má najväčšie zastúpenie v našich zbierkach, pre ich obrovskú rozmanitosť. Dúfam, že záujem o tieto rastliny neupadne, ale bude si získovať ďalších pestovateľov.

KLIMATICKÉ DÁTA - DLHODOBÉ PRIEMERY

stanica (poloha)	zemepisná šírka	nadmorská výška	januárová teplota °C	júlová teplota °C	Ø ročná teplota °C	zrážky za rok mm
SALTA	27°45' juž.	1182	21,8	11,3	17,4	696
CORRIENTES	27°28' juž.	60	27,6	16	21,7	1215
CORDÓBA	31°24' juž.	425	24,1	10,3	17,2	703
SAN JUAN	31°37' juž.	630	25,6	8,4	17,1	96
BUENOS AIRES	34°30' juž.	25	23,1	9,4	16,2	1008
MAR DE LA PLATA	38°08' juž.	24	19,7	8,1	13,7	802
ESQUEL	42°54' juž.	568	15,6	2,7	9	535
USHUAIA (PATAG.)	54°49' juž.	7	9,5	1,2	5,4	585

Pyrhocactus megliolii

Pterocactus megliolii

Willy Smith

Trichocereus pasacana (semenáč)

Jose Barbuza

Blossfeldia liliputana

Jean-François Richard

Trichocereus pasacana (kvety)

Jean-François Richard

Denmoza rhodacantha Fotky: internet

